

REPUBLIKA HRVATSKA
Agencija za zaštitu osobnih podataka

Godišnje izvješće
o radu Agencije za zaštitu osobnih podataka
za 2006. godinu

svibanj 2007.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. ZADAĆE AGENCIJE	5
3. USTROJSTVO AGENCIJE	6
4. PRORAČUN AGENCIJE	9
5. AKTIVNOSTI AGENCIJE	9
5.1. Usklađivanje Zakona o zaštiti osobnih podataka s Direktivom 46/95 EZ	9
5.2. Screening – Poglavlje 23	10
5.3. Schengenski sporazum	10
5.4. Eurojust	11
5.5. Cards program	11
5.6. Međunarodna suradnja s nadzornim tijelima	11
5.7. Suradnja s tijelima državne i javne uprave	12
5.8. Nadzorne ovlasti	12
5.8.1. Nadziranje obrade osobnih podataka	13
Sektor financija	13
Banke	13
Hrvatski registar obveza po kreditima (HROK)	14
Leasing društva	15
Investicijski fondovi	15
Osigurateljska društva	16
Kartičarske kuće	16
Sektor zdravstva i socijalne skrbi	16
Sektor državne i lokalne uprave i samouprave	17
Sektor obrazovanja i znanosti	18
Sektor gospodarstva	19
Ostalo	19
5.8.2. Nadziranje tehničke zaštite osobnih podataka	20
5.9. Analiza provedenih nadzora nad obradom i zaštitom osobnih podataka	21
5.10. Rješavanje o zahtjevima građana i trećih osoba	24
5.11. Postupanje po upitima građana i pravnih osoba	26
5.12. Središnji registar	28
5.13. Javnost rada Agencije	30
6. ZAKLJUČAK	30

1. UVOD

Agencija za zaštitu osobnih podataka (u daljnjem tekstu: Agencija) izradila je godišnje izvješće o radu za 2006. godinu temeljem članka 31. Zakona o zaštiti osobnih podataka (u daljnjem tekstu ZZOP). Prethodno izvješće o radu Agencija je podnijela za 2005. godinu koje je razmatrano na saborskim odborima i prihvaćeno na 21. sjednici Hrvatskog sabora (13. srpnja 2006.).

Izvješće sadrži pregled rada Agencije, analizu stanja u području zaštite osobnih podataka, postupaka pokrenutih na temelju ZZOP-a, naloženih mjera, te podataka o stupnju poštivanja prava građana u obradi osobnih podataka u razdoblju od 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2006. godine.

Agencija za zaštitu osobnih podataka je pravna osoba s javnim ovlastima, koja temeljem članka 32. i članka 33. ZZOP-a obavlja zadaće zaštite osobnih podataka građana na području Republike Hrvatske.

Na poslovima zaštite osobnih podataka u Agenciji sudjeluje Stručna služba sastavljena od diplomiranih pravnika i stručnjaka informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Sredstva za rad Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

U području zaštite osobnih podataka Agencija je sudjelovala u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske zajednice (u daljnjem tekstu EU), a nakon stupanja na snagu ZZOP-a (4. srpnja 2003.). U 2004. godini Vlada Republike Hrvatske donijela je dva provedbena propisa uz mišljenje Agencije; Uredbu o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka i Uredbu o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka. U 2006. god. donesen je Zakon o dopunama zakona o zaštiti osobnih podataka iz razloga usklađivanja s Direktivom 96/46 EZ o zaštiti pojedinaca glede obrade osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka.

Agencija je aktivno sudjelovala u provedbi Nacionalnog plana za pridruživanje EU, u poglavlju 23. Pravosuđe i temeljna prava Europske komisije - screeningu, EUROJUSTU, EUROPOLU, Schengenskom sporazumu i CARDS programu.

U području međunarodne suradnje Agencija je poduzimala aktivnosti suradnje s nadzornim tijelima zemalja Europske unije radi razmjene iskustava u zaštiti osobnih podataka i sudjelovala na međunarodnim radionicama i konferencijama.

Agencija je surađivala s tijelima državne i javne uprave u izradi prijedloga propisa koji se odnose na zaštitu osobnih podataka, u izradi mišljenja o razmjeni podataka i donošenja propisa o informacijskoj sigurnosti, Operativnom planu Programa e-Hrvatska 2007. za 2006., Zakonu o sekuritizaciji, izmjeni i dopuni Zakona o nadzoru državne granice i drugo.

U izvještajnom razdoblju Agencija je provodila nadzor nad obradom osobnih podataka po službenoj dužnosti, po zahtjevima građana i po prijedlozima treće strane i u tom smislu donosila rješenja temeljem čl. 24., 25. i 34. ZZOP-a i pokretala prekršajne postupke protiv voditelja zbirki. Posebno je nadzirala sektor

financija, zdravstva i socijalne skrbi, znanosti i obrazovanja, državne uprave, regionalne uprave i samouprave, gospodarstva, trgovine i kulture. U okviru svojih poslova donosila je mišljenja na upite pravnih i fizičkih osoba i na taj način doprinosila informiranosti o ostvarivanju prava na zaštitu osobnih podataka građana.

U postupanju nadziranja zaštite osobnih podataka Agencija je u najvećem dijelu postupala po službenoj ovlasti kod voditelja zbirke, dok su zahtjevi građana bili zaprimljeni u Agenciji u malom broju što ukazuje na potrebu upoznavanja građana s pravom na zaštitu osobnih podataka kao ustavne kategorije utvrđene člankom 37. Ustava Republike Hrvatske.

U obavljanju poslova javne ovlasti Agencija vodi Središnji registar evidencija o zbirkama osobnih podataka koje uspostavljaju i vode voditelji zbirke i na taj način nadzire da li voditelji zbirke u prikupljanju i obradi osobnih podataka postupaju na temelju ZZOP-a. Za ne uspostavu evidencija i za nepotpuno vođenje evidencija kao i za ne postupanje po naredbi ili zabrani Agencije predviđene su kaznene odredbe za odgovorne i pravne osobe, pa je Agencija tijekom 2006. godine pokretala prekršajne postupke protiv voditelja zbirke.

Radi upoznavanja javnosti sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, posebice voditelja zbirke osobnih podataka i njihove zakonske obveze dostave evidencija u Agenciju, te promicanja prava na zaštitu osobnih podataka Agencija je održala diljem Republike Hrvatske seminare poduke i izobrazbe za pravne i fizičke osobe. U cilju otvorenosti rada Agencija je ostvarila dobru suradnju s medijima.

2. ZADAĆE AGENCIJE

Agencija je pravna osoba s javnim ovlastima, a u svom radu je samostalna i neovisna. Kao tijelo javne vlasti odgovara Hrvatskom saboru. Člankom 32. Zakonom o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ broj 103/03) određene su temeljne zadaće Agencije:

- nadzire provođenje zaštite osobnih podataka,
- ukazuje na uočene zloupotrebe prikupljanja osobnih podataka,
- sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka,
- rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih zakonom,
- vodi središnji registar.

Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka na zahtjev fizičke osobe, po službenoj dužnosti ili na prijedlog treće strane.

Člankom 33. ZZOP-a Agencija obavlja i druge poslove:

- prati uređenje zaštite osobnih podataka u drugim zemljama i surađuje s tijelima nadležnim za nadzor nad zaštitom osobnih podataka u drugim zemljama,
- nadzire iznošenje osobnih podataka iz Republike Hrvatske,
- izrađuje metodološke preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka i dostavlja ih voditeljima zbirki osobnih podataka,
- daje savjete u svezi s uspostavom novih zbirki osobnih podataka, osobito u slučaju uvođenja nove informacijske tehnologije,
- daje mišljenja, u slučaju sumnje, smatra li se pojedini skup osobnih podataka zbirkom osobnih podataka u smislu Zakona,
- prati primjenu organizacijskih i tehničkih mjera za zaštitu podataka te predlaže poboljšanje tih mjera,
- daje prijedloge i preporuke za unapređenje zaštite osobnih podataka,
- surađuje s nadležnim državnim tijelima u izradi prijedloga propisa koji se odnose na zaštitu osobnih podataka,
- obavlja i druge poslove određene zakonom.

Postupajući po propisima nacionalnog zakonodavstva Agencija primjenjuje Zakon o zaštiti osobnih podataka i provedbene Uredbe Vlade Republike Hrvatske, a to su:

Uredba o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka (Narodne novine broj 105/04).

Uredba o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka (Narodne novine broj 139/04).

Osim navedenih nacionalnih propisa Agencija je obvezna postupati po Konvenciji 108 Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. godine o zaštiti pojedinaca u pogledu automatske obrade osobnih podataka. Konvenciju je ratificirao Hrvatski sabor 2005. godine, a primjenjuje se od 1. listopada 2005. godine. Sukladno članku 140. Ustava Republike Hrvatske međunarodni ugovori sklopljeni i potvrđeni od parlamenta su dio unutarnjeg pravnog poretka, a po pravnoj snazi su iznad zakona.

3. USTROJSTVO AGENCIJE

Ustrojstvo i način rada Agencije uređeno je Statutom, kojeg je potvrdio Hrvatski sabor na sjednici 4. lipnja 2004. godine. Unutarnje akte kojima se uređuje ustroj i zadaće Agencije donio je ravnatelj u kolovozu 2004. godine, a to su:

- Pravilnik o unutarnjem redu
- Sistematizacija radnih mjesta i uvjeti za obavljanje poslova i zadaća
- Pravilnik o plaćama i materijalnim pravima zaposlenika

U stručnoj službi na poslovima zaštite osobnih podataka zaposleno je 7 diplomiranih pravnika, od toga s pravosudnim ispitom 5, što ukazuje na visoku stručnost u rješavanju složenih poslova u novom pravnom području zaštite osobnih podataka.

Zaposlenici stručne službe aktivno koriste jedan strani jezik, samostalno prevode stručnu literaturu i aktivno na engleskom jeziku sudjeluju na međunarodnim konferencijama i radionicama.

Agencija polaže posebnu pažnju na konstantno obrazovanje svojih zaposlenika te u tom smislu osigurava materijalne uvjete za daljnje stjecanje znanja i vještina kako za diplomirane pravnike tako i za djelatnike informacijsko komunikacijskih tehnologija.

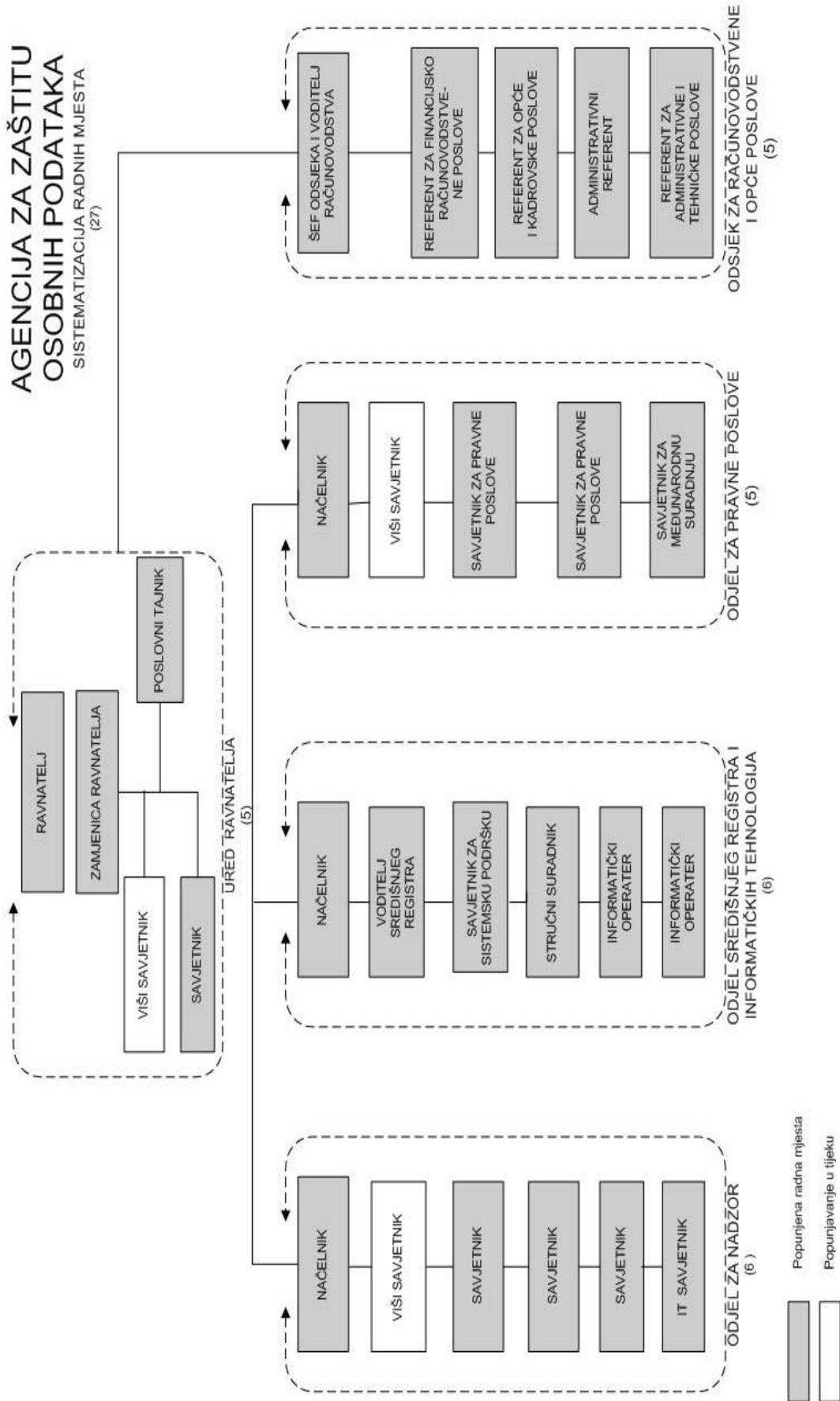
Na poslovima Središnjeg registra zaposleni su diplomirani ing. elektrotehnike i informatike zaduženi za informacijsko-komunikacijske tehnologije, a administrativno - tehničke poslove obavljaju zaposlenici sa srednjom stručnom spremom.

Na dan 31. 12. 2004. godine bilo je zaposleno 12 zaposlenika.

Na dan 31. 12. 2005. godine bilo je zaposleno 22 zaposlenika što je 83, 33% više u odnosu na 2004. godinu kada je osnovana Agencija, a na dan 31. 12. 2006. godine (i u vrijeme ovog Izvješća) bilo je zaposleno 24 zaposlenika od toga VSS 16, VŠS 2 i SSS 6, što je 9,09% više u odnosu na 2005.

Postupno zapošljavanje od osnivanja Agencije do danas bilo je uvjetovano rješavanjem poslovnog prostora, opreme i financijskih sredstava za osiguranje plaća. U 2007. godini Agencija planira zaposliti još 3 zaposlenika, smatrajući da će u okviru ovog broja moći udovoljiti postavljenim zadaćama i ciljevima u zaštiti osobnih podataka. U određivanju broja zaposlenih Agencija je usporedila broj zaposlenih u nadzornim tijelima zemalja Europske Unije s obzirom na djelokrug poslova, veličinu zemlje i broj stanovnika.

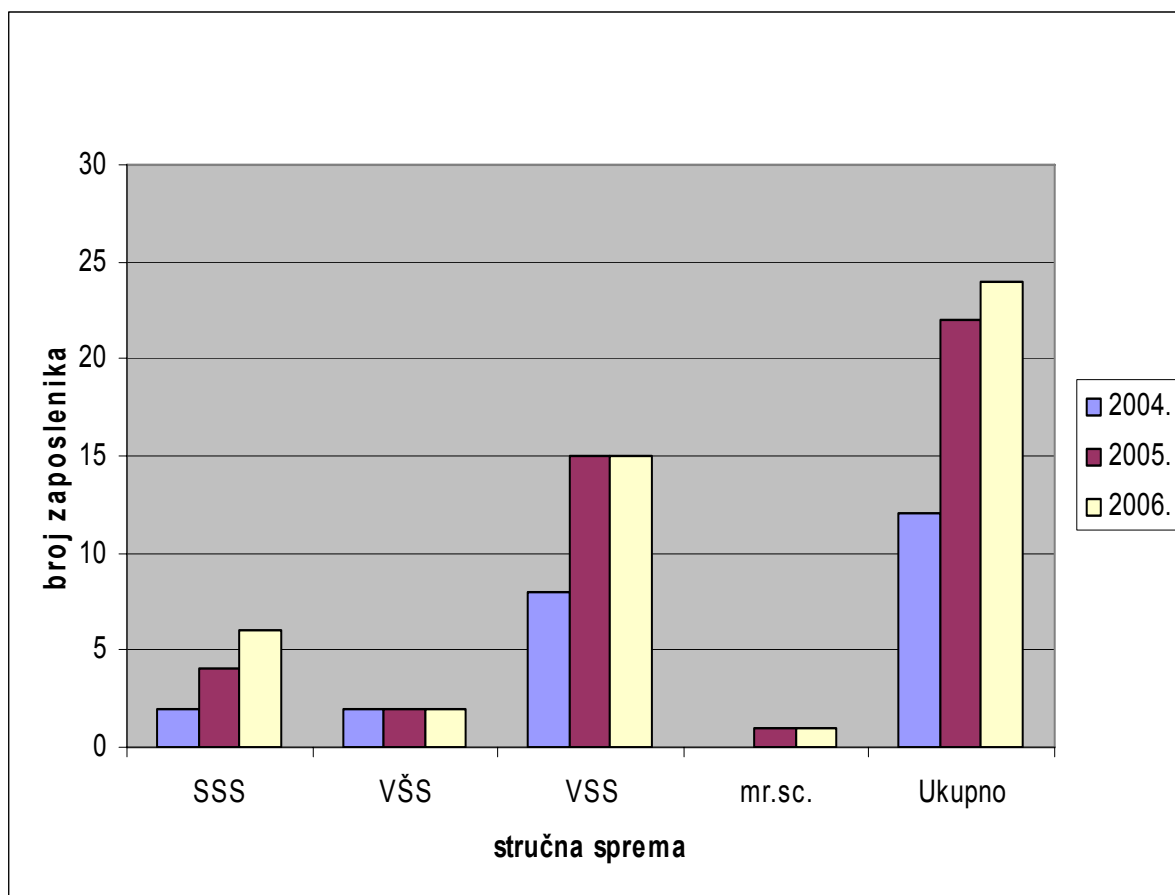
Prilog 1 : Sistematizacija radnih mjesta

Prilog 2: Broj i struktura zaposlenika

godina	SSS		VŠS		VSS		mr.sc.		Ukupno	promjena (%) prema prethodnoj godini
	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak	broj	postotak		
2004.	2	16,67%	2	16,67%	8	66,67%	0	0,00%	12	---
2005.	4	18,18%	2	9,09%	15	68,18%	1	4,55%	22	83,33%
2006.	6	25,00%	2	8,33%	15	62,50%	1	4,17%	24	9,09%

Prilog 3 : Struktura zaposlenika

4. PRORAČUN AGENCIJE

Člankom 28. Zakona o zaštiti osobnih podataka sredstva za rad Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Agencija je započela s radom na adresi Mesnička 23 gdje je imala dvije kancelarije, a preseljenjem na Pantovčak 258 koristila je poslovni prostor cca 300 m², što nije bilo dostatno za obavljanje poslova i zadaća i broj zaposlenih, pa je Agencija preselila tijekom 2006. godine u novi prostor u Republike Austrije 25 ukupne površine od 492 m².

U 2006. godini planirano je 6.625.994,00 kn, a doznačeno je iz državnog proračuna 5.859.748,32 kn. Ukupno utrošena sredstva po skupina rashoda iznosila su 5.851.856,00 kn. Razlika od 7.892,00 kn odnosi se na neutrošena a doznačena sredstva iz državnog proračuna, tj. saldo blagajne na dan 31.12.2006. godine.

	PLANIRANO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
UKUPNI PLAN ZA 2006. GODINU	6.625.994,00	5.859.748,32	88,44
Rashodi za zaposlene	3.312.984,00	3.047.049,00	92,00
Materijalni rashodi	1.929.024,00	1.732.248,00	89,80
Financijski rashodi	7.000,00	1.070,00	15,30
Rashodi za nabavu nefinan.imovine	1.376.986,00	1.071.489,00	77,80
Neutrošena sredstva		7.892,32	

Proračunska sredstva utrošena su na opremanje novog poslovnog prostora; nabava namještaja, računala, telefona, telefonske centrale, računalne mreže, službenog automobila, zaposlenje novih djelatnika i drugo čime su ispunjeni uvjeti za nastavak djelovanja Agencije u narednom razdoblju.

5. AKTIVNOSTI AGENCIJE

5.1. Usklađivanje Zakona o zaštiti osobnih podataka s Direktivom 46/95 EZ

Zakonom o dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka detaljnije je usklađen Zakon o zaštiti osobnih podataka ("Narodne novine" br. 103/03 u daljem tekstu: Zakon) sa odredbama Direktive 46/95 EZ u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje izuzetaka iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske u slučajevima kad druga država ili međunarodna organizacija ne osigurava adekvatnu razinu zaštite osobnih podataka.

Potrebno je napomenuti da je dopunjenim člankom 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka obuhvaćeno načelo „odgovarajuće zaštite” iznošenja osobnih podataka (članak 25 Direktive 46/95 EZ.) Propisani su kriteriji koji su sukladni kriterijima navedenima u članku 25. točka 2. Direktive 46/95 EZ. Odstupanja i iznimke obuhvaćene člankom 26. iste Direktive samo su djelomično obuhvaćene Dopunom Zakona, tako da je razumljivo da je odredba članka 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka djelomično usklađena s Direktivom 46/95 EZ.

Radi efikasnije provedbe Zakona dopunjene su odredbe o nadzoru nad obradom osobnih podataka, tako da Agencija u provedbi nadzora može osim prema voditeljima zbirki osobnih podataka izricati zakonom predviđene mjere i prema korisnicima i izvršiteljima obrade, što do sada nije bilo moguće. Sukladno tome precizno su određeni subjekti na koje se Zakon primjenjuje.

5.2. Screening poglavlje 23.

U sklopu pregovora za članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji predstavnici Agencije u svojstvu članova Radne skupine za poglavlje 23. „Pravosuđe i temeljna ljudska prava” sudjelovali su na multilateralnom i bilateralnom screeningu za navedeno poglavlje.

U svrhu analitičkog pregleda usklađenosti zakonodavstva u području zaštite osobnih podataka izrađena je screening lista, odgovoreno je na upitnik Europske komisije te je prezentiran zakonodavni okvir zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj i administrativna sposobnost Agencije za provedbu propisa.

5.3. Schengenski sporazum

Schengenskim sporazumom uređuje se kontrola vanjskih državnih granica zemalja članica EU. Svaka zemlja - nova članica prije potpune implementacije Schengenskog sporazuma mora biti potpuno pripremljena u četiri područja: zračne granice, vize, policijske suradnje i zaštite osobnih podataka.

U okviru aktivnosti vezanih za usvajanje Schengenskog akcijskog plana napravljena je analiza stanja u području zaštite osobnih podataka sa stajališta zakonodavne i institucionalne osposobljenosti. U dijelu koji se odnosi na zakonodavne mjere u području zaštite osobnih podataka Ministarstvo vanjskih poslova stavilo je primjedbu u vezi "nedovoljne usklađenosti" sad već dopunjenog članka 13. Zakona o zaštiti osobnih podataka iz razloga navedenih u točki 5.1.2. U provođenju mjera sredstva su planirana u proračunu za 2006. i 2007., a iskazana su u okviru NPPEU za 2006. i 2007. godinu te Agenciji nisu potrebni drugi izvori sredstava za izvršenje mjera zacrtanih Schengenskim akcijskim planom. Slijedom iznesenog su izrađene i financijske projekcije za mjere predviđene Schengenskim akcijskim planom u dijelu koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka.

Na sjednici Vlade RH održanoj 9. ožujka 2007. godine donijet je Schengenski akcijski plan.

5.4. Eurojust

Eurojust je osnovan 2002. godine sa svrhom omogućavanja učinkovitog otkrivanja i procesuiranja počinitelja kaznenih djela organiziranog kriminala koji prelazi državne granice na teritoriju svih država članica. U aktivnostima s Eurojustom Agencija nije imala primjedbi te dala mišljenje na „Nacrt Odluke Vlade RH o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma o suradnji između RH i Ureda Europske Unije za pravosudnu suradnju s nacrtom teksta Sporazuma kao osnovom za vođenje pregovora“. Agencija je aktivno sudjelovala u pregovorima za zaključivanje ovog sporazuma.

Po zaključivanju sporazuma Agencija će imati aktivnosti u provedbi Sporazuma u dijelu koji se odnosi na obradu osobnih podataka, sigurnost podataka, prava ispitanika, ispravljanje i brisanje osobnih podataka.

5.5. Cards program

Ministarstvo unutarnjih poslova u okviru provedbe projekta "CARDS 2002" "Nacionalni informacijski sustav za upravljanje državnom granicom- faza 1" zatražilo je suradnju Agencije u dijelu stvaranja pravne podloge za ustroj i djelovanje Nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnom granicom. Aktivnost Agencije bila je u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova te je Agencija dala mišljenje na:

Nacrt Izmjena i dopuna Zakona o nadzoru državne granice (Narode novine 173/03),

Nacrt Pravilnika o sadržaju i korisnicima nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnom granicom, te

Nacrt Pravilnika o vođenju operativnih evidencija u okviru nacionalnog informacijskog sustava za upravljanje državnom granicom

5.6. Međunarodna suradnja s nadzornim tijelima

Agencija je u 2006. godini sudjelovala na međunarodnim konferencijama i seminarima o zaštiti osobnih podataka u Varšavi, Bruxellesu, Madridu, Barceloni, Budimpešti, Ateni, Bitoli, Bratislavi i Varni.

Agencija je sudjelovala na 8. konferenciji nadzornih tijela zemalja centralne i istočne Europe u Varni kao pridružena članica. Aktivnim sudjelovanjem Agencija je prezentirala iskustva Hrvatske države stečena u području zaštite osobnih podataka te na temelju ocjene rezultata rada koje su dale države sudionice konferencije, Hrvatskoj je povjerena 9. konferencija nadzornih tijela,

zemalja Centralne i Istočne Europe koja će se održati ove godine u Zadru od 4 – 6. lipnja.

U radnom posjetu nadzornom tijelu za zaštitu podataka u Bratislavi Agencija je s istim razmijenila iskustva u praktičnoj primjeni nadziranja osobnih podataka.

5.7. Suradnja s tijelima državne i javne uprave

Agencija je surađivala sa Središnjim državnim uredom za upravu u izradi dopuna Zakona o zaštiti osobnih podataka te u programu Savjetovanja za tijela lokalne uprave i regionalne samouprave u području zaštite osobnih podataka.

S Ministarstvom pravosuđa i Ministarstvom europskih integracija i vanjskih poslova Agencija je surađivala u dijelu koje se odnosi na pregovore i koordinaciju EU u okviru screeninga za poglavlje 23. „Pravosuđe i temeljna prava“. S Ministarstvom unutarnjih poslova surađivalo se po pitanju razmjene podataka, te davanja podataka na daljnje korištenje, a u predmetu CARDS 2002. u Nacionalnom sustavu za upravljanje državnom granicom Agencija je sudjelovala na usklađivanju pravnog okvira Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice i Pravilnika.

S Državnim uredom za e-Hrvatsku Agencija je surađivala u izradi Zakona o informacijskoj sigurnosti i Operativnom planu Programa e-Hrvatska 2007. za 2006.

Nadalje, sudjelovala je u Radnoj grupi za izradu Zakona o sekuritizaciji i na isti dala svoje mišljenje. Agencija je dala mišljenje i na nacrt sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Austrije o policijskoj suradnji.

5.8. Nadzorne ovlasti

U obavljanju poslova javne ovlasti Agencija nadzire provođenje zaštite osobnih podataka temeljem članka 32. Zakona o zaštiti osobnih podataka, a sukladno članku 35. i 36. Zakona donosi nadzorne mjere kojima se naređuje uklanjanje nepravilnosti, privremeno zabranjuje prikupljanje, obradu i korištenje osobnih podataka, naređuje brisanje osobnih podataka kao i druge mjere određene Zakonom.

Nadzor provodi Odjel za nadzor kao ustrojstvena jedinica Agencije u kojoj su zaposlena četiri diplomirana pravnik (svi s položenim pravosudnim ispitom) i jedan djelatnik na poslovima informacijske sigurnosti.

U provođenju nadzora Agencija je obavljala slijedeće poslove i zadaće:

- nadzirala je obradu osobnih podataka po službenoj dužnosti

- postupala po zahtjevima građana i trećih osoba
- nadzirala sigurnost obrade osobnih podataka
- donosila rješenja o nalogima za dostavu evidencija, usklađivanju obrazaca i tiskanica ,
- brisanju osobnih podataka prikupljenih bez pravne osnove, privremenoj zabrani
- prikupljanja i daljnjoj obradi osobnih podataka
- podnosila zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka pred prekršajnim sudovima

5.8.1. Nadziranje obrade osobnih podataka

U tijeku izvještajnog razdoblja Agencija je nadzirala obradu osobnih podataka u slijedećim sektorima:

- Sektor financija (banke, HROK, osiguravajuća društva, leasing društva, investicijski fondovi)
- Sektor zdravstva i socijalne skrbi (domovi zdravlja, bolnice , HZZO. HZJZ, domovi za starije i nemoćne)
- Sektor znanosti i obrazovanja (ustanove srednjoškolskog i visokog obrazovanja, učenički domovi)
- Sektor državne uprave (ministarstva, državne upravne organizacije, državni zavodi, agencije)
- Sektor regionalne uprave i samouprave (gradska uprava i lokalna uprava)
- Sektor gospodarstva (pravne osobe u gospodarstvu)
- Sektor trgovine (trgovački lanci)
- Sektor kulture (kulturne ustanove)
- Ostalo

SEKTOR FINACIJA:

Nadzorom u sektoru financija bile su obuhvaćene banke, Hrvatski registar obveza po kreditima (HROK), osiguravateljska društva, leasing društva, investicijski fondovi i kartičarske kuće.

Banke

Agencija je izvršila nadzor nad obradom osobnih podataka u bankama: Podravska banka d.d., Karlovačka banka d.d., Slavonska banka d.d., OTP banka d.d. , Erste & Steirmarkische banka d.d. i Zagrebačka banka d.d. i utvrdila kako

neke banke nisu uskladile bankovno poslovanje s klijentima sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Podravska banka d.d. , OTP banka Zadar d.d., Slavonska banka d.d. i Karlovačka banka d.d. nisu uskladile obrasce - tiskanice koje sadrže osobne podatke s člankom 6. 7. 9. i 21. Zakona. Banke nisu odredile svrhu prikupljanja podataka, podatke su prikupljale bez privole klijenata, nisu informirale klijente o prosljeđivanju podataka trećim osobama kao ni da će njihove osobne podatke obrađivati u svrhu marketinga.

Stoga je Agencija nalagala bankama da se na sve tiskanice – obrasce putem kojih se prikupljaju osobni podaci unesu klauzule o zaštiti osobnih podataka, sukladno člancima 6., 9, 11 i 21. Zakona.

Nadalje, banke su kršile odredbe članaka 14. i 16. st. 1. Zakona jer nisu dostavile evidencije o postojećim zbirkama u Središnji registar, pa je Agencija nalagala dostavu evidencija.

U provedbi nadzornih mjera Agencija je rješenjem naložila Podravskoj banci i OTP banci Zadar usklađivanje obrazaca i dostavu istih na uvid, kao i ispravak klauzula o zaštiti podataka u roku od 15 dana. Navedene banke postupile su po rješenjima Agencije.

Hrvatski registar obveza po kreditima (HROK)

Agencija je po službenoj dužnosti obavila nadzor u trgovačkom društvu Hrvatski registar obveza po kreditima d.o.o. Zagreb, (HROK-u) u svezi prethodne obavijesti HROK-a da će formirati zbirke osobnih podataka radi izrade kreditnih izvješća, a u svrhu odobravanja zahtjeva za kredit kod neke banke.

HROK je registar (banka) podataka koja prikuplja i prosljeđuje podatke o kreditnim obvezama potrošača. Registar je zamišljen kao projekt koji zamjenjuje sustav razmjene informacija o neurednim obveznicima kredita (tzv. crna lista - negativan registar) dok je HROK registar o svim odobrenim kreditima (pozitivan registar).

U vrijeme provedenog nadzora Registar još nije započeo sa izdavanjem kreditnih izvješća po zahtjevu klijenata-potrošača, ali u vrijeme izrade ovog Izvješća registar je stavljen u funkciju, pa će Agencija tijekom 2007. nadzirati zaštitu podataka u HROK-u.

Obavljenim nadzorom utvrđeno je da korisnik, odnosno banka može postaviti upit registru za izradu kreditnog izvješća samo onda kada ima legitimni zahtjev za kreditnom povlasticom. Klijent-potrošač u svojem zahtjevu za kredit koji podnosi u banci mora dati suglasnost na obradu njegovih osobnih podataka u svrhu izrade izvješća za procjenu kreditne sposobnosti.

Obrazac zahtjeva za kredit na kojem se nalazi izjava (suglasnost) za obradu osobnih podataka u svrhu izdavanja kreditnog izvješća koju potpisuje klijent-potrošač prilikom podnošenja zahtjeva za kredit u banci, pregledan je u tijeku nadzora te je utvrđeno da je sastavljen u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, a o njegovu sadržaju Agencija je uz nekoliko prethodnih intervencija dala pozitivno mišljenje.

Međutim, važno je napomenuti da slijed prijenosa osobnih podataka klijenta-potrošača počinje prijenosom podataka iz banke prema HROK-u, a potom HROK nastavno proslijeđuje svoje izvješće zainteresiranoj banci, a sve na temelju prethodno dane suglasnosti klijenta koju daje već na zahtjevu za kredit.

Uvidom u ugovor između HROK-a i svih banaka sudionika sustava Registra privatnost klijenata nije narušena prvobitnim prijenosom njegovih osobnih podataka koji proizlaze iz odnosa s bankom ukoliko taj isti klijent prilikom prvog slijedećeg zahtjeva za kredit da suglasnost na takvu vrstu obrade, kao i na buduću obradu u svrhu izrade kreditnog izvješća.

Informacijska sigurnost osobnih podataka u registru je na visokom nivou s obzirom na kadrovske, organizacijske i tehničke mjere zaštite.

Funkcioniranjem HROK-a i ovakvim načinom obrade osobnih podataka prestati će djelovati Sustav razmjene informacija (SRI).

Leasing društva

Nadzor je proveden u slijedećim leasing društvima: Erste & Steirmarkische leasing d.o.o., PBZ leasing d.o.o., Raiffeisen leasing d.o.o. , OTP leasing d.d.i Hypo-leasing Kroatien d.o.o.

U tijeku postupka utvrđene su povrede odredaba članka 14. i 16. st. 1. Zakona o zaštiti osobnih podataka, kao i povrede članka 7. Zakona iz razloga što nije postojao pravni osnov za prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka.

Leasing - kuće razmjenjuju osobne podatke radi smanjenja obujma štete onih korisnika leasinga koji sustavno ne izvršavaju svoju ugovornu obvezu. Kako je za obradu osobnih podataka u ovom pravnom području sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka potrebna privola ispitanika koja je također propisana i novim Zakonom o leasingu („Narodne novine“ , broj 135/06) koji je stupio na snagu u siječnju 2007. godine Agencija je sukladno odredbi članka 34. Zakona u tijeku nadzora nalagala brisanje osobnih podataka koji su prikupljeni bez valjanog pravnog osnova.

Nadzorom u Euroleasing d.o.o. Zagreb utvrđeno je da trgovačko društvo vodi listu za dodatnu provjeru klijenata, na kojoj prikuplja osobne podatke bez privole klijenata na obradu osobnih podataka u tu svrhu. Agencija je naložila brisanje tako prikupljenih osobnih podataka, a Euroleasing d.o.o. postupio je po nalogu Agencije.

Primjerice leasing–društvo Hypo–leasing je u poslovanju uskladilo pisanu izjavu o obradi osobnih podataka sa Zakonom.

Investicijski fondovi

U tijeku izvještajnog razdoblja nadzor je proveden u slijedećim investicijskim fondovima: Ceba invest d.o.o, KD investments Erste investst d.o.o., HPB invest d.o.o., ICF invest d.o.o., Ilirika investment d.o.o., Jadran invest

d.o.o.Quaestus private Equiti d.o.o., OTP invest d.o.o., Raiffeisen invest d.o.o.i KD investments d.o.o .

U ovom sektoru utvrđene su povrede odredaba članaka 14. i 16. Zakona. Iz tih razloga investicijskim fondovima kao voditeljima zbirki naložena je dostava evidencija u Središnji registar, pa je Agencija nalagala dostavu evidencija.

Društva za upravljanje investicijskim fondovima prikupljaju osobne podatke o vlasnicima udjela u fondove putem obrazaca tzv. zahtjeva za kupnju udjela. Utvrđeno je da kod pojedinih investicijskih društava primjerice kod Hypo – Alpe-Adria–Invest d.d., ICAM d.o.o. i Erste Invest d.o.o. obrasci nisu sadržavali klauzulu o osobnim podacima među kojima se nalazi i matični broj građana, ili sadržaj postojeće klauzule nije usklađen s odredbom članka 6. 7. i 9. Zakona, pa je istima naloženo usklađivanje sa Zakonom.

Osigurateljska društva

Agencija je obavila nadzor u osigurateljskom društvu Triglav osiguranje d.d. i Hrvatskom uredu za osiguranje. Utvrđene su povrede čl. 14. i 16. Zakona. Stoga je osigurateljskim društvima naložena uspostava evidencija o zbirkama osobnih podataka i dostava istih u središnji registar. Budući da pojedine evidencije nisu bile uspostavljene u skladu s odredbom članka 14. Zakona Agencija je nalagala ispravak dostavljenih evidencija.

Primjerice Agencija je rješenjem naložila trgovačkom društvu Triglav osiguranje da ispravi dostavljene evidencije, a što isto učinilo.

Kartičarske kuće

Nadzor nad zaštitom osobnih podataka proveden je u kartičarskoj kući Diners Club Adriatic d.d. po službenoj dužnosti zbog saznanja da trgovačko društvo Diners Club obrađuje osobne podatke protivno odredbi članka 6.,7. 9. i 21.Zakona o zaštiti osobnih podataka. Iz tih razloga Agencija je rješenjem privremeno zabranila prikupljanje i obradu osobnih podataka putem pristupnice „Neka radost darivanja traje cijele godine“ u svrhu zaključivanja ugovora o korištenju kartice, te naložila da se nepravilnosti uklone u određenom roku. Kartičarska kuća postupila je po rješenju i pribavila privolu za prikupljanje i obradu osobnih podataka od svojih klijenata sve u određenom roku, pa je Agencija potom donijela rješenje kojim je ukinula prvobitnu mjeru zabrane privremenog prikupljanja osobnih podataka.

Sektor zdravstva i socijalne skrbi

Agencija je po službenoj dužnosti nadzirala obradu osobnih podataka u sektoru zdravstva; bolnicama, domovima zdravlja, Zavodu za zdravstveno osiguranje, Zavodu za javno zdravstvo, privatnu polikliniku - Poliklinika Osiguranje Zagreb i Ministarstvo zdravstva. Predmet nadzora su bili informatički sustavi u

kojima se čuvaju i obrađuju podaci o zdravlju kao posebne kategorije osobnih podataka i načina njihova prosljeđivanja ustanovama u zdravstvu. Zajednički problemi kod svih ustanova u zdravstvu su što u velikim sustavima državnih bolnica ne postoji generalna slika o vrsti informacijskih sustava u kojima se čuvaju zdravstveni podaci pacijenata. Npr. KBC Zagreb i njegovi mnogobrojni Zavodi funkcioniraju kao male nezavisne jedinice.

Postojeći informacijski sustavi s bazama podataka o zdravlju pacijenata su neodgovarajućeg stupnja tehničke zaštite i nisu usklađeni s Uredbom o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka.

Razmjena podataka o zdravlju od bolnica prema HZZO-u (fakture s osobnim imenima i šiframa) i prema HZZJZ-u također nije na odgovarajućem nivou informacijske sigurnosti. Način dostave velikih baza podataka prema Zavodima nije u skladu sa standardima zaštite posebnih kategorija osobnih podataka, osim u slučaju zaraznih bolesti (SIDA), za koje je način dostave propisan odredbom članka 4. Pravilnika o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti („ Narodne novine „ broj 23/94). Ne postoji zajednička politika o medicinskoj dokumentaciji u bolnicama tako da o razini uvida u pojedine dokumente (povijesti bolesti) određuju samostalno pojedine bolnice (npr. bolnica Srebrnjak) i s tim u vezi uvode različite informatičke sustave.

Zdravstvene ustanove uglavnom posjeduju informacijske sustave koje su uspostavile vanjske specijalizirane firme. S istima su sklopljeni ugovori o obavljanju poslova, ali nijedan od njih ne sadrži klauzulu o zaštiti osobnih podataka u skladu s čl. 10. Zakona.

Analizirajući razloge neadekvatne zaštite podataka Agencija je uspostavila suradnju s Ministarstvom zdravstva radi uskladbe zakona i pravilnika u sektoru zdravstva sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka te ponudila stručnu podršku u tom području.

U tijeku izrade ovog Izvješća započela je informatizacija zdravstvenih ustanova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Agencija je započela nadzor zaštite podataka i utvrdila da nisu počinjene povrede osobnih podataka, jer podaci o pacijentima nisu dostupni svim liječnicima već izabranom liječniku primarne zaštite. Informacijska sigurnost osobnih podataka je na visokoj razini i sukladna je članku 18. Zakona.

U području socijalne skrbi nadzor je proveden u domovima za starije i nemoćne osobe i učeničkim domovima. U tijeku nadzora utvrđene su povrede odredaba čl. 14. i 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka, pa je Agencija nalagala uspostavu i dostavu evidencija u središnji registar.

Sektor državne i lokalne uprave i samouprave:

Agencija je krajem godine 2006. započela nadzor nad obradom osobnih podataka u tijelima državne vlasti (ministarstvima, državnim upravnim organizacijama, agencijama, zavodima i drugim tijelima), budući je tijekom 2006. godine nadzirala gospodarske subjekte s obzirom na njihovu veličinu.

Agencija je nadzirala Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša i Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Državne zavode i druga tijela.

Vezano uz obradu osobnih podataka u ovom sektoru treba istaći da su tijela državne uprave, a posebice ministarstva prema svom ustroju specifična zbog velikog broja ustrojstvenih jedinica (uprava/odjela) koje su u nekim ministarstvima gotovo samostalne. Nadzor u ministarstvima bio je većinom instruktivnog i informativnog karaktera iz razloga što je većina smatrala da su obveze prema Agenciji izvršili dostavom evidencije o Očevidniku službenika i namještenika u središnji registar.

S obzirom na veličinu ministarstava osobe koje su ispred ministarstava bile zadužene za nadzor bile su uglavnom iz kadrovskih službi i nisu bile upoznate koje se zbirke osobnih podataka vode po pojedinim upravama, pa je u tijeku nadzora dogovoreno da se po pojedinim upravama pošalju okružnice vezano uz članke 14. i 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka. Zbog navedenog samo su neka ministarstva dostavila evidencije o zaposlenim službenicima i namještenicima, a Agencija će tijekom ove godine nastavno provoditi nadzor u ovom sektoru.

Sektor obrazovanja i znanosti:

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja Agencija je obavila nadzor nad obradom osobnih podataka u sektoru znanosti i obrazovanja. Nadzor je obavljen u ustanovama visokoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, na fakultetima, visokim učilištima i srednjim školama.

Nadzor je obavljen na svim fakultetima u Zagrebu, Metalurškom fakultetu u Sisku, Školi za cestovni promet, Gimnaziji Čakovec, XII Gimnaziji Zagreb, Športskoj gimnaziji i u drugim subjektima.

U postupku nadzora u ustanovama koje djeluju u sastavu Sveučilišta utvrđeno je da se prikupljaju i posebne kategorije osobnih podataka (podaci o etničkoj pripadnosti) bez pravnoga osnova. S obzirom da obrada ovog posebnog podatka nije propisana Zakonom o znanosti i visokoškolskom obrazovanju kao ni podzakonskim aktima, Agencija je upozorila kako je za prikupljanje takvih podataka potrebna privola. U visokoškolskim ustanovama (fakultetima) i srednjoškolskim ustanovama utvrđene su i povrede odredbi čl. 14. i 16. Zakona te su iz tih razloga izdani nalozi za dostavu evidencija u središnji registar.

Osobni podaci koji se koriste u znanstvene svrhe obrađuju se sukladno sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, šifriraju se, pa tako nije moguće utvrditi identitet osobe na koju se podaci odnose.

Sektor obrazovanja i znanosti nadziran je u najvećem broju obavljenih nadzora tijekom godine (30%). Razlog ovakvog nadziranja bio je u tome što ovaj sektor prikuplja veliki broj podataka i posjeduje mnoge zbirke osobnih podataka o studentima i učenicima koji se školuju u ustanovama, zaposlenicima i vanjskim suradnicima koji rade u ustanovama.

Ustanove u ovom sektoru nisu postupale po članku 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka, nisu dostavile evidencije o zbirkama osobnih podataka u registar, pa je Agencija nalagala dostavu istih.

Sektor gospodarstva:

Budući da je primjena Zakona o zaštiti osobnih podataka vrlo široka te da se isti primjenjuje na obradu osobnih podataka i u ovom sektoru Agencija je obavljala nadzore i sektoru gospodarstva po službenoj dužnosti i na temelju zahtjeva za zaštitu prava koji su bili upućeni ovoj Agenciji od sindikata i zaposlenika.

Nadzor je bio obavljen u Vindiji d.d. Varaždin, Koestlin d.d. Bjelovar, Kandid d.d. Osijek, Ina Petrol d.d. Osijek, Cedevita d.o.o. Zagreb, Karlovačka pivovara d.d. Karlovac, Vodoprivreda Zagreb, Jadrolinija Rijeka (vezano uz otisak prsta po pritužbi sindikata, a u svrhu evidencije radnog vremena) te drugi gospodarski subjekti.

U ovom sektoru Agencija je obavila nadzore nad obradom osobnih podataka koji se odnose na zbirke osobnih podataka o radnicima, vanjskim suradnicima kao i sve druge zbirke osobnih podataka u kojima je utvrđeno da se prikupljaju osobni podaci o fizičkim osobama. (primjerice, zbirke osobnih podataka vanjskih suradnika, zbirke osobnih podataka kupaca i dobavljača i dr.)

I u ovom sektoru utvrđene su određene nepravilnosti glede primjene Zakona o zaštiti osobnih podataka, a naročito korištenje osobnih podataka u svrhu marketinga (članak 21. Zakona), a da za to nije postojao pravni osnov, pa je Agencija nalagala uporabu osobnih podataka u svrhu marketinga sukladno Zakonu.

Gospodarski subjekti nisu postupali sukladno članku 14. i 16. Zakona, pa je Agencija nalagala uspostavu i dostavu evidencija.

Ostalo

Pored nadzora u navedenim sektorima Agencija je nadzirala zaštitu podataka u: Hrvatskoj komori medicinskih sestara; arhitekata; inženjera; medicinskih biokemičara i u veterinarskoj komori. Nadzirani su i hoteli: Dubrovnik, Palace, Meridijan, Astoria i drugi te Muzejsko dokumentacijski centar i Hrvatska biskupska konferencija Ured za obitelj te Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama.

U Hrvatskoj komori medicinskih sestara prikupljali su se podaci o nacionalnosti članova komore temeljem Pravilnika o vođenju registra članova . Kako se podaci o nacionalnosti ne smiju prikupljati Agencija je zabranila prikupljanje istih, a Komora je izmijenila i dopunila navedeni Pravilnik na način da se više podaci o nacionalnosti ne prikupljaju.

Nadziranjem zaštite podataka u hotelima utvrđeno je da se prikupljaju osobni podaci gostiju i putem web-stranice na kojoj nedostaje klauzula o zaštiti osobnih podataka, tj. da se osobni podaci prikupljaju sukladno članku 6.,7. i 9.

Zakona, pa je u postupku nadzora u Solaris d.d. utvrđena takva povreda zbog čega je Agencija naložila uskladbu web- stranice s navedenim člancima Zakona u određenom roku, odnosno stavljanje klauzula o zaštiti podataka. Solaris d.d. nije postupio po nalogu, pa je Agencija podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred Prekršajnim sudom.

U provedenim nadzorima utvrđena je povreda članaka 14. i 16. Zakona, pa je Agencija nalogala uspostavu i dostavu evidencija u registar.

U primjeru Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama utvrđeno je da je isti prikupljao putem upitnika osobne podatke za predsjednike i članove školskih odbora o njihovom članstvu u političkim strankama.

U ovom slučaju radi se o posebnim kategorijama osobnih podataka prikupljenih bez privole i znanja predsjednika i članova školskih odbora, pa je Agencija zabranila prikupljanje istih te naložila brisanje već prikupljenih osobnih podataka.

5.8.2. Nadziranje tehničke zaštite osobnih podataka

Uz obavljanje nadzora nad zaštitom osobnih podataka Agencija je nadzirala i tehničku zaštitu podataka, koja obuhvaća kadrovske, organizacijske i tehničke mjere kako bi se podaci zaštitili od nedopuštenog pristupa, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili dostupa.

U 2006. godini obavljeno je 36 nadzora tehničke zaštite podataka i utvrđeno slijedeće; u sektoru financija (banke, leasing društva, investicijski fondovi HROK i dr.) postignuta je visoka razina informacijske sigurnosti. Izrađena je sigurnosna politika upravljanja podacima te su donijeti pravilnici, smjernice i upute o postupanju s osobnim podacima kao i odgovornost i sankcije. U ovom sektoru osigurane su sve mjere zaštite osobnih podataka sukladno članku 18. Zakona.

U Sektoru zdravstva i socijalne skrbi posebice u HZZO-u i HZJZ-u postignuta je visoka razina informacijske sigurnosti.

U domovima zdravlja i bolnicama utvrđena je relativna tehničko - informacijska sigurnost. Osobni podaci o zdravlju prenose se u zapečaćenim kuvertama u HZZO i HZJZ što je suprotno članku 27. Uredbe o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka. Zdravstveni kartoni i dijagnoze koji se vode u papirnatom obliku čuvaju se u protupožarnim ormarima, međutim prostorije u kojima su smješteni nisu odgovarajuće zaštićene od pristupa neovlaštenih osoba, pa je utvrđena povreda članka 18. Zakona. O ovim nepravilnostima Agencija je u tijeku nadzora sukladno članku 34. Zakona upozorila voditelje zbirke.

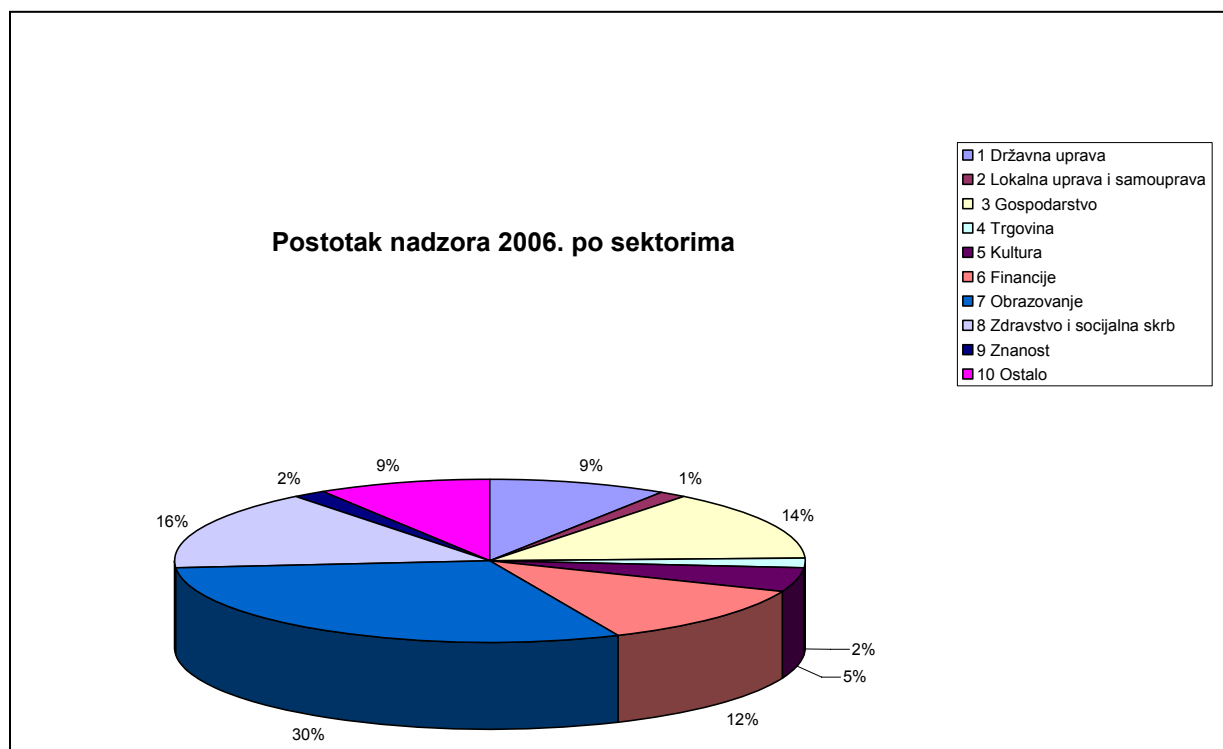
U ostalim sektorima tehnička zaštita podataka nije bila na očekivanoj razini u smislu članka 18. Zakona i 27. Uredbe.

Agencija je tijekom obavljanja nadzora upozorila voditelje zbirke na tehničke nedostatke zaštite podataka i nalogala uspostavu odgovarajuće zaštite. Agencija je radi osjetljivosti osobnih podataka u sektoru zdravstva predložila Ministarstvu zdravstva suradnju u izradi propisa i akata koji se odnose na zaštitu podataka.

5.9. Analiza provedenih nadzora nad obradom i zaštitom osobnih podataka

Odabir voditelja zbirki osobnih podataka i sektora u kojima je Agencija obavljala nadzor bio je uvjetovan pitanjima javnosti, pozornošću medijskih napisa i drugim kriterijima zaštite podataka. Agencija je nadzirala različite sektore, a najviše one u kojima se u najvećem broju obrađuju i koriste osobni podaci. Sektor obrazovanja i znanosti bio je zastupljen 30%, sektor zdravstva i socijalne skrbi 16%, sektor gospodarstva 14%, sektor financija 12%, sektor državne uprave 9%, sektor kulture 5%, sektor trgovine 2%, sektor znanosti 2%, sektor lokalne uprave i samouprave 1% i 9% ostali subjekti.

Prilog 4: zastupljenost sektora u nadzoru 2006

U nadziranju zaštite osobnih podataka utvrđeno je da su voditelji zbirki najčešće nepoštivali Zakon u slijedećim odredbama:

- ne uspostavljanje i ne dostavljanje evidencija o zbirkama osobnih podataka u Središnji registar Agencije (čl. 14. i 16. Zakona),
- obrada osobnih podataka bez pravnog osnova tj. bez privole
- u slučajevima kada obrada nije propisana zakonom (čl. 7. Zakona)
- neograničeno vremensko razdoblje čuvanja osobnih podataka u slučajevima kada to nije propisano zakonom (čl. 12. Zakona),

- neodgovarajuća tehnička zaštita osobnih podataka od zlouporabe, uništenja, dostupa ili neovlaštenih pristupa (čl. 18. Zakona)
- uporaba osobnih podataka u svrhu marketinga (članak 21. Zakona)

U 2006. godini riješeno je 323 predmeta nadzora, od kojih je 297 pokrenuto po službenoj dužnosti, a 26 po zahtjevu stranaka.

Tijekom postupka nadzora voditeljima zbirke uručeno je 227 pismenih naloga za dostavu evidencija uz određivanje roka i napomenu zakonske obveze dostave evidencija (članak 16. Zakona).

Agencija je donijela 93 rješenja s nalogima za dostavu evidencija, 16 rješenja s nalogima za ispravak dostavljenih evidencija, te 95 naloga i mišljenja za ispravak i usklađivanje sa Zakonom te naložila dostavu ispravljenih obrazaca na uvid.

Za ne postupanje po nalogima/rješenjima protiv voditelja zbirke pokrenuto je 89 prekršajnih postupaka. Od tog broja sudovi su odbacili 24 zahtjeva na koja je Agencija uložila žalbe, a postupak po istima je u tijeku. Prekršajni sudovi donijeli su dvije odluke o kažnjavanju voditelja zbirke dok su svi ostali predmeti u postupku.

Od ukupnog broja nadzora 68% voditelja zbirke postupilo je po zapisniku i nalogu Agencije, odnosno dostavilo barem jednu evidenciju u središnji registar, 20% voditelja postupilo je naknadno po rješenjima kojima je naložena dostava, a 12% voditelja nije dostavilo niti jednu naloženu evidenciju.

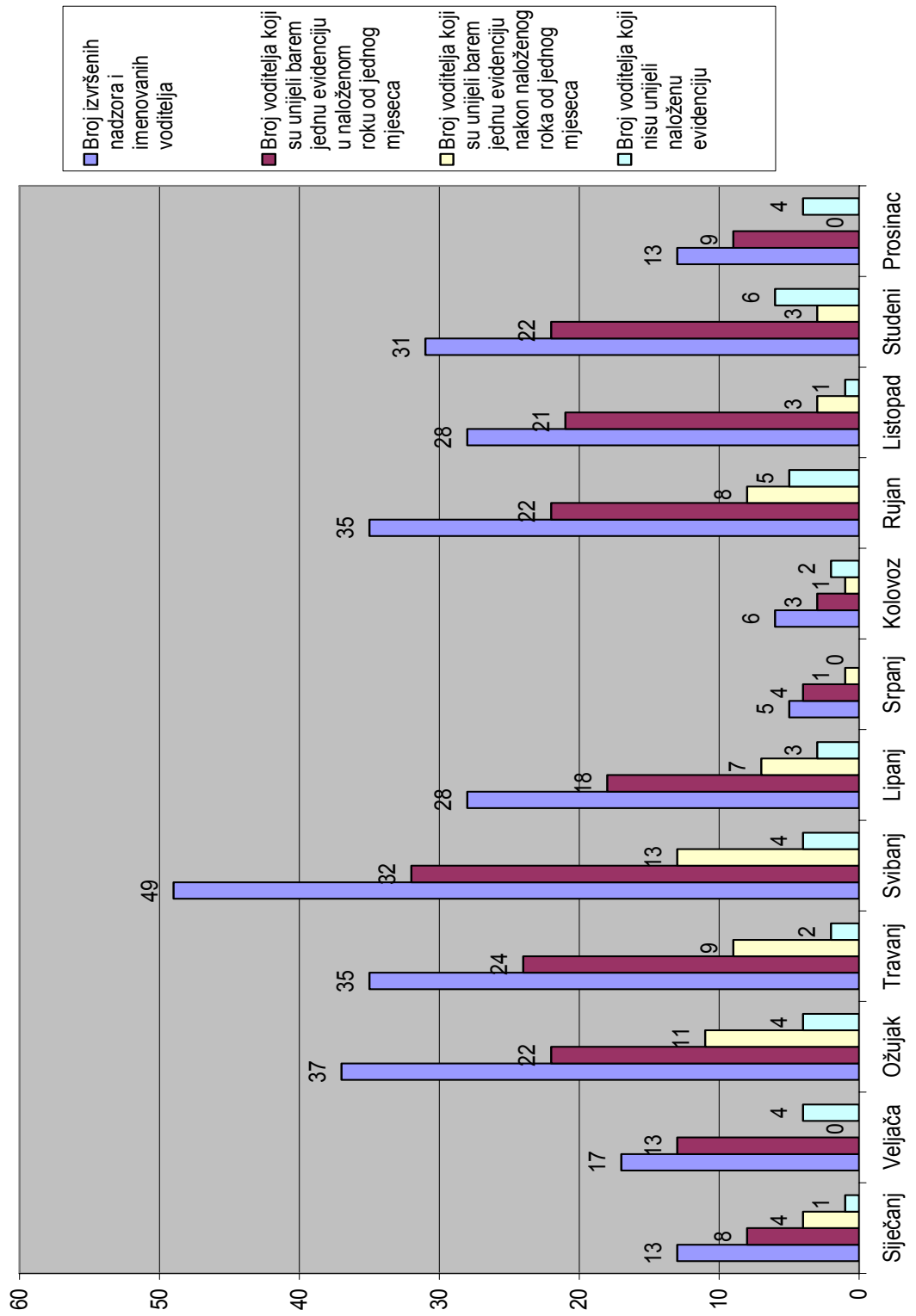
Analizom dostavljenih evidencija u Središnji registar u odnosu na broj izvršenih nadzora uočeno je da obavljanjem nadzora na terenu u svrhu dostave evidencija u središnji registar nije postignuta očekivana svrha, jer usporedbom ukupnog broja provedenih nadzora kod voditelja zbirke i broja dostavljenih evidencija proizlazi da više od jedne trećine voditelja nisu dostavili evidencije u naloženom roku, ili je dostavljena samo jedna evidencija. Sve to upućuje na nepoznavanje Zakona, pa je Agencija sve više usmjerena na izobrazbu i poduku voditelja zbirke.

Voditelji zbirke osim nepoštivanja članaka 14. i 16. Zakona najviše su nepoštivali članak 7., tj. prikupljali su osobne podatke bez privole ili određenog zakona, članak 12. neograničeno vrijeme čuvanja podataka, članak 18. neodgovarajuća tehnička zaštita, članak 21. uporaba osobnih podataka u svrhu marketinga.

Narečene povrede Zakona bile su uočene kod voditelja zbirke, izvršitelja obrade i drugih korisnika podataka. Učestalost nepoštivanja obrade osobnih podataka bez privole građana, bez određivanja svrhe prikupljanja, prekomjernog opsega i uporaba u svrhu marketinga bez privole ukazuju na nisku razinu poštivanja prava građana u obradi podataka. Razlog nepoštivanja osobnih podataka nije u namjeri već u nepoznavanju Zakona i propisa. Stoga je Agencija djelovala edukativno te promicala prava i obveze na zaštitu osobnih podataka, što će činiti ubuduće kako bi zaštita privatnog života u segmentu prava na zaštitu osobnih podataka bila osigurana svakom građaninu.

Prilog 5 : Analiza prispjeća evidencija po izvršenim nadzorima 2006.

Analiza prispjeća evidencija po izvršenim nadzorima 2006.

5.10. Rješavanje o zahtjevima građana i trećih osoba

Odredbom članka 24. i 25. Zakona Agencija je postupala po zahtjevima građana i trećih osoba radi povrede prava na osobni podatak. Agencija je donijela 10 rješenja i 30 mišljenja – odgovora u svezi upućenih zahtjeva (pritužbi). Pritužbe građana odnosile su se na obradu osobnih podataka bez njihove privole (članak 7. stavak 1. podstavak 1. Zakona), a vezano uz prikupljanje podataka u svrhu marketinga, jedinstvenih tjelesnih obilježja – otisak prsta, podataka o stalnom prebivalištu zaposlenika pravnih osoba koje se javljaju na javni natječaj, korištenju e-mail adrese, presliku osobne iskaznice i matičnog broja građana.

U smislu gore narečenih povreda osobnih podataka navodimo neka rješenja Agencije:

e-mail adresa

Postupajući po pritužbi građanina N.N. Agencija je zabranila korištenje osobnog podatka e-mail adresu građanina N.N. u svrhu marketinga. Trgovačko društvo koje je vlasnik portala organiziralo je nagradnu igru u kojoj je pribavilo e-mail adresu građanina. Navedenu adresu iskoristilo je za reklamiranje novih bankarskih proizvoda.

U postupku utvrđeno je da nije postojao pravni temelj (privola) za korištenje njegovog osobnog podatka e-mail adrese u svrhu marketinga, pa je Agencija rješenjem naredila brisanje njegove e-mail adrese. Trgovačko društvo je postupilo po nalogu Agencije.

biometrija – otisak prsta

Sindikatski državni i lokalni službenici i namještenici uputio je pritužbu o korištenje otiska prsta (biometrijskog podatka) putem elektronskog uređaja u svrhu kontrole radnog vremena zaposlenika Općine Medulin.

U provedenom postupku utvrđeno je da nije postojao pravni osnov za prikupljanje takvih podataka, pa je Agencija privremenim rješenjem zabranila uporabu otiska prsta do pribavljanja privole zaposlenika. Kako općina Medulin nije naknadno pribavila privolu trajno joj je zabranjena uporaba otiska prsta zaposlenika radi evidencije radnog vremena.

adrese zaposlenika

Postupajući po zahtjevu trgovačkog društva AKD ZAŠTITA d.o.o. iz Zagreba Agencija je trgovačkom društvu Hrvatska pošta d.d. Zagreb rješenjem zabranila prikupljanje i daljnju obradu osobnih podataka radnika zaštitara tjelesne zaštite koji se odnose na prikupljanje njihovih adresa u postupku javne nabave, budući da njihove adrese nisu bitni podaci za postizanje određene svrhe već čine prekomjerne podatke koji se temeljem članka 6., stavak 2. Zakona ne smiju prikupljati.

preslika osobne iskaznice

Postupajući po pritužbi građanina N.N. Agencija je naložila trgovačkom društvu Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb da uskladi obrazac » Potvrdu« s člankom 7. Zakona, kojom šalje ispis računa za obavljene telekomunikacijske usluge. Zakonom o telekomunikacijama nije propisana obveza prikupljanja osobnih podataka na način da se uz potvrdu priloži preslika osobne iskaznice već se sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podatak mora pribaviti privola o preslici osobne iskaznice.

matični broj građana - državljanstvo

Građanin N.N. zatražio je zaštitu prava na uporabu matičnog broja građana budući je zatražio od Policijske postaje Daruvar izdavanje matičnog broja i dostavu istoga njegovom punomoćniku za primanje pismena u Republici Hrvatskoj. U provedenom postupku utvrđeno je da Ministarstvo unutarnjih poslova građaninu N.N. nije odredilo matični broj građana pa je Agencija rješenjem odbila zahtjev.

matični broj građana

U izvještajnoj godini građani su često postavljali upite i tražili zaštitu korištenja matičnog broja građana. Stoga je Agencija obavila nadzor u tijelima državne i javne vlasti, gospodarskim subjektima, a posebice u financijskom sektoru koji su koristili matične brojeve građana.

Zakonom o matičnom broju građana i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o matičnom broju (» Narodne novine«, broj 9/92 i 66/02.) utvrđena je njegova svrha da isti služi kao identifikacijska oznaka hrvatskih državljana za povezivanje podataka koje na temelju posebnog propisa vode državna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima. Sukladno čl. 7. Zakona o zaštiti osobnih podataka matični broj građana druge pravne osobe mogu koristiti samo u slučaju pristanka (privole) građana o čijem se matičnom broju radi.

Najviše pritužbi imali su građani na banke koje su za pružanje bankovnih usluga od građana tražili matične brojeve. U obavljenim nadzorima Agencija je utvrdila da su banke u posjed matičnog broja došle prije stupanja na snagu Zakona o zaštiti osobnih podataka (2003.) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o matičnom broju (2002.). Donošenjem Zakona o zaštiti osobnih podataka i početkom rada Agencije (2004.) provedeni su nadzori u bankama o korištenju matičnog broja, pa je bankama naloženo da u obrasce o osobnim podacima klijenata ugrade klauzule o korištenju matičnog broja uz privolu građana.

Navodimo primjer o uporabi matičnog broja građana od strane Porezne uprave koja je isticala matični broj na kovertama u kojima je dostavljala rješenja o porezima građana što je suprotno članku 7. Zakona. Agencija je naložila ukljanjanje nepravilnosti što je Porezna uprava i učinila.

5.11. Postupanje po upitima građana i pravnih osoba

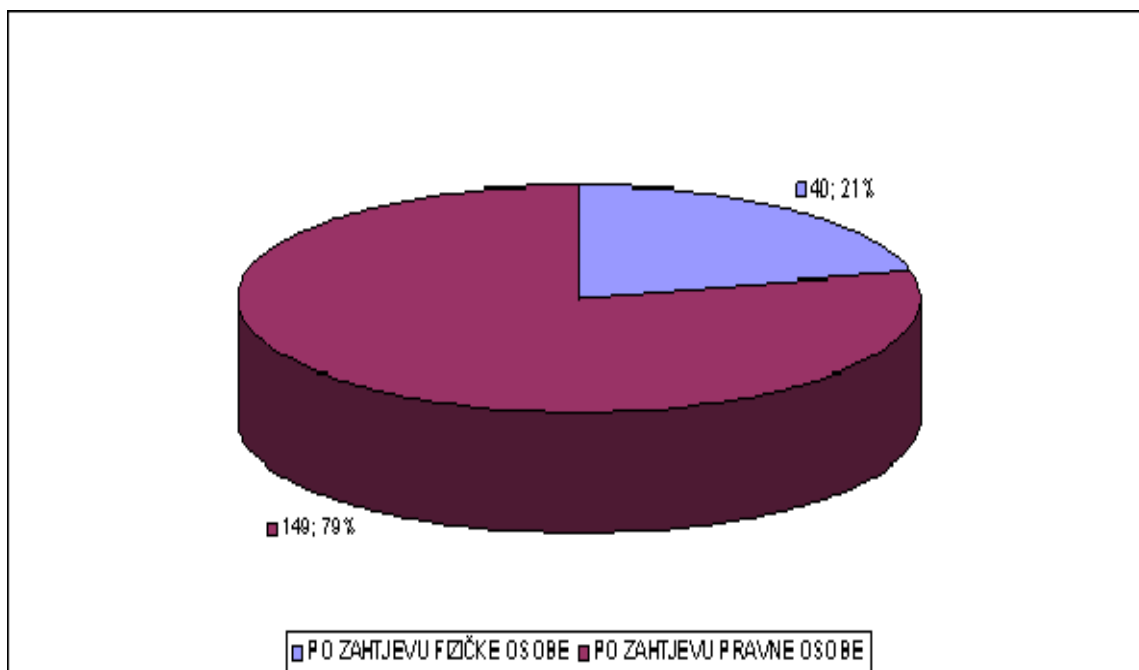
Temeljem članka 33. Zakona o zaštiti osobnih podataka Agencija je u okviru svojih ovlasti nadzora zaštite osobnih podataka odgovarala na upite fizičkih i pravnih osoba glede tumačenja Zakona. Najviše upita voditelji zbirke postavili su glede dostave evidencija te tumačenja što je osobni podatak, tko su voditelji zbirke, što je zbirka osobnih podataka. Fizičke osobe najviše upita imale su glede prekomjernog prikupljanja osobnih podataka, stvaranja računalne baze podataka, korištenja i prosljeđivanja osobnih podataka trećim osobama, korištenje matičnog broja građana, prikupljanje i korištenje podataka na internetu, e-mailu, videonadzoru na radnom mjestu, biometriji – otisak prsta u svrhu evidencije prisutnosti na radu i drugi upiti.

U 2006. godini Agencija je zaprimila i odgovorila na 149 upita po zahtjevima pravnih osoba (uglavnom voditelja zbirke) i 40 upita po zahtjevima fizičkih osoba, što je ukupno zaprimljeno i riješeno 189 predmeta (mišljenja, očitovanja, savjeta i drugo). Omjer učešća voditelja zbirke bio je 79%, a fizičkih osoba 21%. Od 129 upita pravnih osoba učešće u sektorima bilo je: 28% gospodarstvo, 17% znanost i obrazovanje, 12% financije, 7% državna uprava, 5% regionalna uprava i samouprava, 4% zdravstvo i socijalna skrb, 3% trgovina, 1% kultura i 23% ostalo (odvjetništvo, mediji, turizam, sindikati, udruge i drugi).

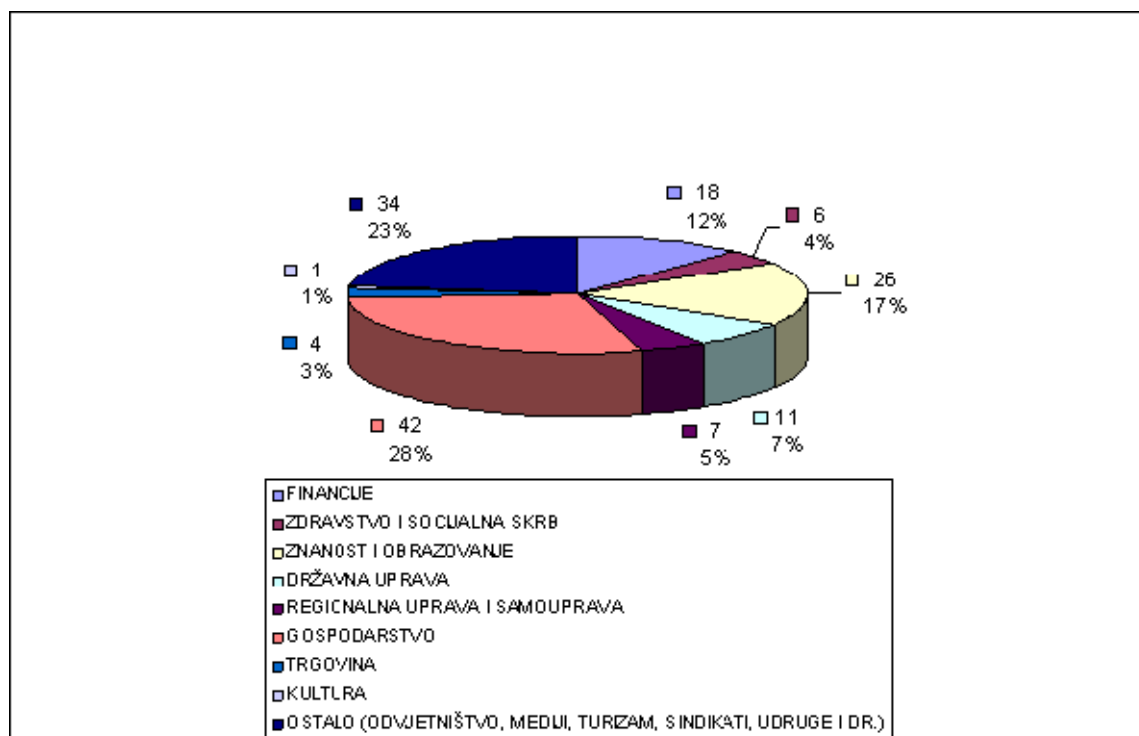
Učešće pojedinih sektora u postavljanju upita glede zaštite osobnih podataka bio je uglavnom uvjetovan provedbom nadzora i održanih edukativnih seminara za iste sektore. Iako je u 2006. godini nadzirano 30% sektora znanosti i obrazovanja sektor gospodarstva imao je najveći broj upita; 28%, što ukazuje da je isti sektor zastupljen s najvećim brojem voditelja zbirke koji su u obvezi dostave evidencija o zbirkama osobnih podataka temeljem članka 14. i 16. Zakona. Učešće ostalih sektora u upitima zastupljen je u relativnom postotku provedenih nadzora, dok se 23% upita odnosi na ostale pravne osobe, tj. odvjetništvo, medije, sindikate, udruge i druge.

U obavljanju poslova zaštite podataka riješeno je i 33 predmeta u području usklađivanja zakonodavstva, pridruživanja EU, međunarodnog prosljeđivanja osobnih podataka, međunarodnih konferencija, seminara, radionica i projekata, što je ukupno riješeno 222 predmeta u 2006. godini.

Prilog 6: Omjer zastupljenosti pravnih i fizičkih osoba

Prilog 7: Omjer postavljenih upita voditelja zbirki po sektorima

5.12. Središnji registar

Središnji registar je centralna računalna baza podataka o evidencijama zbirki osobnih podataka voditelja zbirki za cijelo područje Republike Hrvatske. Zakon ne predviđa iznimke od obveze dostave evidencija, pa je Agencija procijenila da takvu obvezu temeljem članka 16. ZZOP-a ima sto tisuća voditelja zbirki (trgovačka društva, tijela državne i javne uprave, ustanove, udruge i ostali).

U nadziranju zaštite osobnih podataka kod voditelja zbirki Agencija je utvrdila da svaki voditelj ima bar dvije, a i više zbirki osobnih podataka, pa procjenjuje dostavu evidencija o zbirka osobnih podataka iznad tristo tisuća.

Središnji registar započeo je s radom u srpnju 2005. godine kada su se ispunili organizacijski, tehnički i materijalni uvjeti.

Na dan 31. 12. 2005. u središnji registar bilo je dostavljeno 893 evidencije elektroničkim putem (internetom), a 71 evidencija na konvencionalnom nositelju podataka (papiru) što je ukupno 964 evidencije, a dostavilo ih je 432 voditelja zbirki.

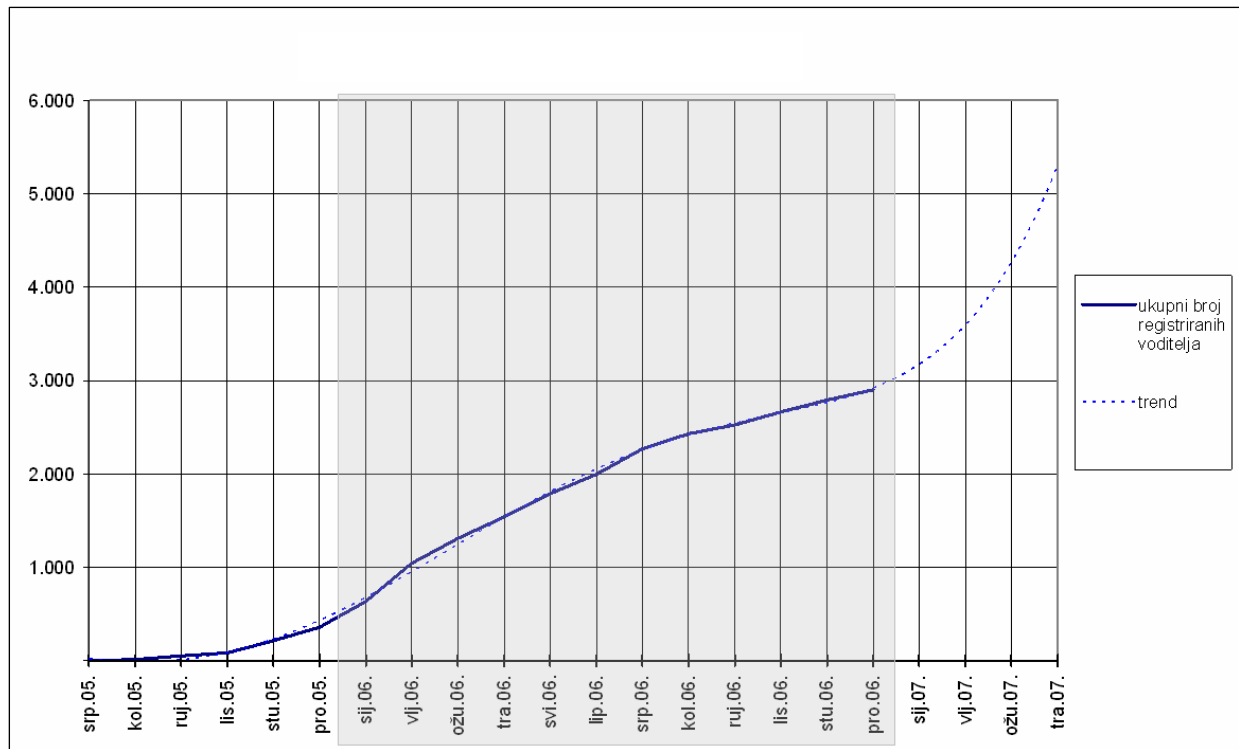
Na dan 31. 12. 2006. dostavljeno je 3733 evidencija elektroničkim putem i 128 na konvencionalnom nositelju što je ukupno 3861 evidencija, a dostavilo ih je 2544 voditelja zbirki

S obzirom na polagani trend dostave evidencija, koja bi ako se tako nastavi mogla trajati godinama, Agencija je u tom smislu 2006. godine obavila preoblikovanje instrumentarija informacijskog sustava Središnjeg registra, kako bi velikim gospodarskim subjektima javnog i privatnog sektora omogućila brži, jednostavniji i moderniji način dostave evidencija u XML formatu. Osim toga Agencija je uspostavila e-mail pomoć voditeljima zbirki za rad sa Središnjim registrom i odgovorila na 581 e-mail upit. Na info telefon je odgovorila na 1656 upita. Uvidjevši tijekom 2005. godine kako je neinformiranost i nepoznavanje Zakona o zaštiti osobnih podataka uzrok ne dostave evidencija u registar, Agencija je u 2006. godini organizirala i održala diljem Republike Hrvatske tridesetak edukativnih seminara za voditelje zbirki.

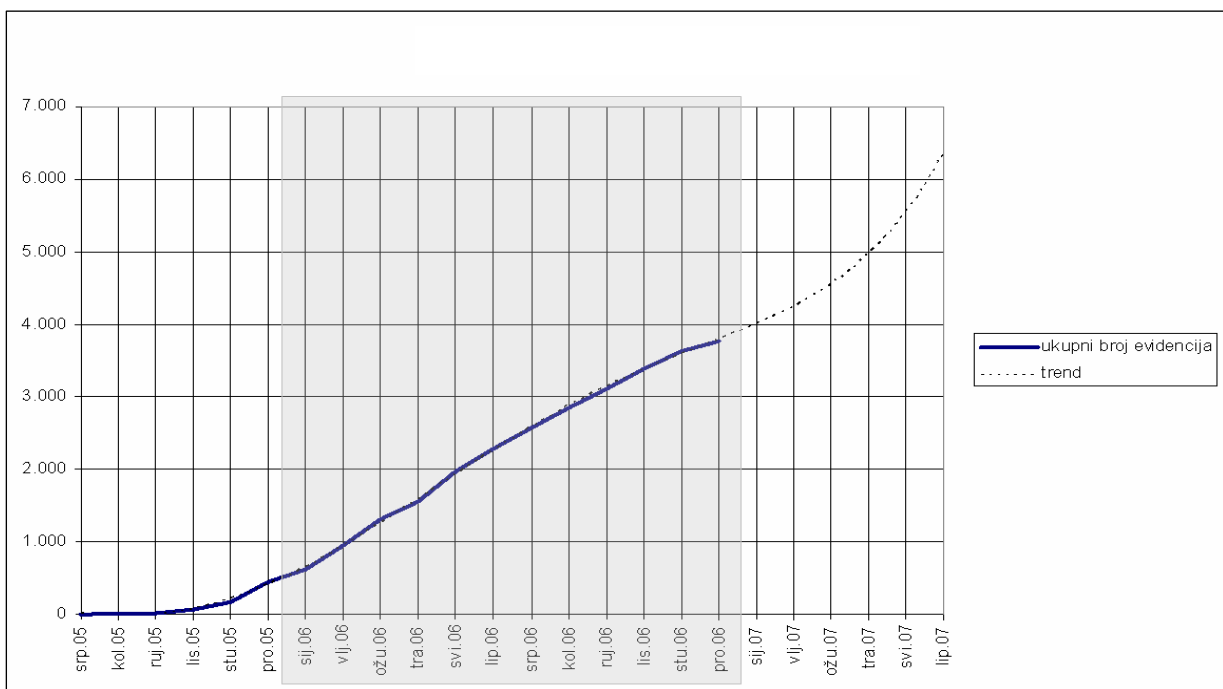
Seminari su bili podijeljeni u tri sadržajne cjeline; upoznavanje voditelja zbirki sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka, prezentacije programskog rješenja središnjeg registra i radionice s praktičnom primjenom Zakona i registra.

Nastavno u 2007. godini Agencija će organizirati edukativne seminare za voditelje zbirki kako bi na taj način ubrzala dostavu evidencija u registar.

Prilog 8: Ukupni broj registriranih voditelja zbirki

Prilog 9: Ukupni broj dostavljenih evidencija

5.13. Javnost rada Agencije

Kako bi se Agencija predstavila javnosti izradila je još tijekom 2005. godine web stranicu na hrvatskom i engleskom jeziku. U tijeku 2006. godine otvorila se javnosti sudjelovanjem u medijima, posebice o aktualnim događanjima u području zaštite osobnih podataka (članci, intervjui.....). U otvorenosti svog rada, a posebice radi izobrazbe i poduke građana i pravnih osoba o pravu na osobni podatak i upoznavanju sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka Agencija je tijekom godine u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom i županijskim gospodarskim komorama organizirala u svim sjedištima komore edukativne seminare za gospodarske subjekte i započela edukativne seminare za tijela državne i javne vlasti. Agencija je sudjelovala i suorganizirala dvije konferencije o pravu na privatnost; u Opatiji i Zagrebu, a na radionicama odgovarala na upite građana i praktičnim primjerima poučavala o zaštiti podataka. U tom smislu izrađene su brošure za građane i voditelje zbirki podataka, te upitnici o poznavanju prava na osobni podatak. Tijekom 2006. godine Agencija je odgovorila putem info telefona na 720 upita koji su se odnosili na prava i zaštitu građana, status i obveze voditelja zbirki osobnih podataka i druga pitanja. Od navedenog broja upita dvije trećine su bile postavljene od pravnih osoba, a jedna trećina od fizičkih osoba.

6. ZAKLJUČAK

Agencija je tijekom 2006. radila na uskladbi i provedbi zakonodavstva u području zaštite podataka s pravnom stečevinom Europske Unije. Posebice je radila na usklađivanju Zakona o zaštiti osobnih podataka s Direktivom 45/96 EZ, što će i dalje činiti budući je usklađivanje bilo djelomično prihvaćeno kako je obrazloženo u točki 5.1. pa se očekuje da će prilagodba trajati do pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji.

Temeljna zadaća Agencija je nadziranje zaštite (obrade) osobnih podataka kod voditelja zbirki, izvršitelja obrade podataka i korisnika podataka.

Agencija u provedbi i primjeni Zakona o zaštiti osobnih podataka utječe na voditelje zbirki da svoju obvezu temeljem članka 14. i 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka izvrše dostavom evidencija o zbirkama osobnih podataka koje su uspostavili i koje vode o fizičkim osobama u središnji registar Agencije.

U praćenju dostave evidencija razvidno je da je dostava istih ispod očekivanog broja, pa je Agencija u tom cilju tijekom 2006. godine održala za voditelje zbirki u svim sektorima koje je nadzirala edukativne seminare kako bi ih poučila o zakonskoj obvezi dostave i zaštite podataka što će nastavno činiti i u 2007., te je u tom cilju preoblikovala informacijski sustav središnjeg registra.

Agencija će usporedo raditi na izmjeni Zakona o zaštiti osobnih podataka i predlagati izuzetke od obvezne dostave evidencija u registar, budući se najveći broj evidencija odnosi na osobne podatke iz radnih evidencija koje sukladno propisima o radu voditelji moraju voditi za zaposlene.

Veliki broj zemalja Europske Unije imaju takve izuzetke što se u praksi pokazalo djelotvorno, pa bi prihvaćanje izmjena Zakona o zaštiti osobnih

podataka o ovakvim izuzecima bilo sukladno praksi zemalja Europske Unije, a i Zakon o zaštiti osobnih podataka bi se prilagodio Direktivi 45/96 EZ u tom dijelu zaštite podataka.

Radi ne dostave evidencija u središnji registar Agencija je bez mogućnosti izricanja kazni jer kaznene odredbe u zakonu ne sadrže sankcije pa Agencija mora pismeno nalagati dostavu, a potom donositi rješenja o obveznoj dostavi. Stoga Agenciji ostaje jedino mogućnost da po konačnosti rješenja pokrene zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim Prekršajnim sudom.

U tijeku postupka pred prekršajnim sudovima pojavila su se različita pravna tumačenja oko primjene prekršajnih odredaba Zakona o zaštiti osobnih podataka (čl. 36. Zakona) i vođenje prekršajnog postupka temeljem Zakona o prekršajima, a sve iz razloga što Zakonom o zaštiti osobnih podataka nije propisana kaznena odredba za ne dostavljanje evidencija o zbirka osobnih podataka u središnji registar (čl. 16. Zakona). Prekršajni se postupak sukladno Zakon o prekršajima može voditi samo za ona prekršajna djela koje su u vrijeme počinjenja bila propisana kao prekršaj i za koje zakonom ili na zakonom utemeljenom propisu je propisana vrsta prekršajne sankcije, odnosno pod uvjetom da su kumulativno ispunjena oba uvjeta. Zbog nemogućnosti sankcioniranja povrede članka 16. Zakona o zaštiti osobnih podataka, Agencija će nadalje djelovati na dopuni kaznenih odredbi Zakona.

Osim navedenog Agenciju očekuju poslovi suradnje s tijelima u Europskoj Uniji i Europskoj Komisiji (suradnja s Europolom i Eurojustom), a radnim dokumentom Komisije Europske Zajednice iz studenog 2006. potrebno je dovršiti usklađivanje s Direktivom o zaštiti podataka te preporukom Vijeća Europe kojim se regulira korištenje osobnih podataka u policijskom sektoru, te jačanju nadzora u Sektoru javne uprave, policiji i telekomunikacijama što će u 2007. godini biti zadaće Agencije.

Dodatne napore Agencija je činila tijekom 2006. godine na edukaciji voditelja zbirki, a time posredno i građana. U tijeku 2007. godine Agencija će se posebno angažirati na poduci građana o pravu na zaštitu osobnih podataka kao dijela njihove privatnosti.

Iskustva stečena tijekom dosadašnjeg djelovanja Agencije pružila su odgovore na mnoge dileme koje se danas nameću u svjetlu vrtoglavog razvoja informacijskih i komunikacijskih tehnologija, koje su prikupljanje, pohranu, obradu i prijenos osobnih podataka dovele do neslućenih razmjera, a time i njihovu potencijalnu zlouporabu.

Na kraju, primarna zadaća Agencije je u poduci i izobrazbi građana i voditelja zbirki o zaštiti osobnih podataka te daljnje jačanje nadzorne ovlasti u svim područjima, kako u javnom tako i u privatnom sektoru. Agencija kao nadzorno tijelo usredotočiti će se na usklađivanje zakona i propisa koji sadrže odredbe o osobnim podacima i na taj način pružiti građanima zaštitu privatnosti, a pritom ne zaustavljati razvoj ICT tehnologija, već im odrediti pravne okvire zaštite osobnih podataka.

ZAMJENICA RAVNATELJA

Vilena Gašparović, dipl.iur